

SÆRUTSKRIFT - OPPFØLGING AV FORVALTNINGSRAPPORT R06-2013 "ENKELTVEDTAK I TOLGA KOMMUNE"

Arkivsak: 18/967

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
65/18	Kommunestyret	22.10.2018

Utskrift sendes til:

Kontrollutvalget i Tolga
Revisjon Fjell IKS

Vedlegg:

Forvaltningsrapport: «R06-2013 Enkeltvedtak etter forvaltningsloven»
Sak 30/18 til kontrollutvalget i Tolga

Saksopplysninger:

Tolga kommune har fått alvorlige anklager rettet mot seg gjennom den såkalte «Tolga-saken» som har kommet frem gjennom media i den siste tiden. Påstandene går på følgende punkter:

- Diagnosen psykisk utviklingshemming settes på feilaktig grunnlag
- Det innhentes flest mulig diagnoser pga. økonomisk gevinst
- For dårlig medvirkning og informasjon til brukerne om diagnoser
- Feilaktige vurderinger ved samtykke til vergemål
- Underlagsmaterialet i vergemålssaker baserer seg på udokumenterte hendelser
- Ikke er tilstrekkelig tilrettelagt tilbudet til brukerne

I forvaltningsrapport av 01.11.13 «Oppfølging av R06-2013 Enkeltvedtak etter forvaltningsloven» var oppfølging av psykisk utviklingshemmede et tema. I sammendraget av denne rapporten så var følgende avvik bemerket som det største(s 21 i rapporten):
«Det største avviket som prosjektet avdekker, gjelder kommunens ansvar for oppfølging av psykisk utviklingshemma. Omorganisering av sosialkontoret i kommunen til NAV, turnover og store endringer hos NAV har medført at denne tjenesten ikke er blitt fulgt opp utover de som allerede var registrert. Ansvaret ble fra 01.01.2013 overført til virksomhetsleder for pleie- og omsorg. Det er nå avdekket flere tilfeller hvor psykisk utviklingshemma burde vært fulgt bedre opp tidligere. I de fleste tilfeller har kommunen gitt tjenester til disse, men de har ikke blitt kartlagt og fått diagnose slik loven krever. Kommunen har også mistet en del statlige tilskudd som følge herav. Kommunen har informert oss om at kartlegging og diagnose skal være avklart og a jour innen 31.12.2013. Internkontrollen har ikke vært tilfredsstillende. En fungerende internkontroll vil kunne fange opp svikt eller mangel på oppfyllelse av myndighetskrav og kunne avdekket svakheter. Her kan spesielt nevnes mangelfull oppfølging psykisk utviklingshemma».

Det var opplistet en rekke konklusjoner og anbefalinger som rettet seg mot bl. a dette avviket.

Kontrollutvalget behandlet den 29.04.14 en oppfølging av rapporten fra rådmannen, som ble tatt til orientering av kontrollutvalget.

Mandag den 15. oktober 2018 ble det klart at det blir en statlig gransking av den såkalte «Tolga-saken». Det blir en full gjennomgang hvor saksbehandlingen i Tolga kommune, hos Fylkesmannen i Hedmark og eventuelt andre relevante offentlige myndigheter, sees i sammenheng. Det vil også bli en gjennomgang av budsjetter og årsregnskap fra 2013. Dette gjøres i regi av fylkesmannen i Hordaland. I tillegg skal Statens sivilrettsforvaltning og Statens helsetilsyn kobles inn i undersøkelsene.

Saksvurdering:

Anklagene som er satt frem er alvorlige, og må sees i sammenheng med det som ble kartlagt som det største avviket i forvaltningsrapport R06-13.

Brukere av kommunale tjenester i TFF(tjenesten for funksjonshemmede i Tolga) skal ha en forsvarlig og korrekt behandling i henhold til overordnet regelverk og ikke utsettes for «overgrep» når det gjelder inngripen og handlinger som vil påvirke deres liv. For kommunestyret i Tolga er det viktig å få avdekket om det finnes kritikkverdige forhold eller saksbehandlingsfeil i Tolga kommune eller i kommunens dialog med fagansvarlige som kommunelege og Fylkesmann i forbindelse med diagnosefastsettelse og innmelding av innbyggere som psykisk utviklingshemmede. Prosedyrene som er fulgt i forbindelse med innmelding av vergemålssaker og utformingen av begrunnelse for disse må også vurderes. Det er også nødvendig å få vurdert hvor sterk faglig vurdering som skal foreligge når innmeldingsplikt brukes og om god saksbehandling knyttet til dette er fulgt.

For å oppnå dette, vil det være riktig av kommunestyret i Tolga å be om at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon for saksbehandlingen i nærmere angitte saker for perioden 2013 -2018 med sikte på å avklare om det foreligger uregelmessigheter i forbindelse med innmelding av innbyggere som psykisk utviklingshemmede. Dette må særlig omfatte rutiner/prosedyrer rundt diagnosefastsettelse. Det er her særlig relevant å få belyst hvorvidt dialogen mellom ansvarlig lege og ansatte i kommunen har påvirket diagnosefastsettelse og om det i tilknytning til disse prosessene har skjedd saksbehandlingsfeil eller forekommet utidig påvirkning. Siden det er relativt få brukere kan det være nødvendig å gå noe lengre tilbake i tid enn 2013 for å få avklart hvordan diagnosesetting har fungert.

I denne forbindelse vil det være relevant å få en vurdering av om kommunen har tilstrekkelig saksbehandlerkompetanse på dette krevende feltet, og om samhandlingen mellom ulike forvaltningsnivå, herunder innmelding av data til fylkesmannen knyttet til dennes behandling av vergemålssaker har foregått på et korrekt måte.

Viktige revisjonskriterier vil være å klargjøre hvilke ansvarsområder som ligger til hvilket forvaltningsnivå i henhold til gjeldende regelverk når det gjelder diagnostisering og vergemål, spesielt med tanke på hvor langt veiledningsplikten går.

Følgende problemstillinger bør gjennomgås i en forvaltningsrapport:

1. Skjer saksbehandlingen i tråd med forvaltningsloven, særlover og god forvaltningsskikk?
2. Har tjenesten en samhandling med kommunelege og fylkesmann i tråd med lover og god forvaltningsskikk?
3. Er diagnoser fastsatt av kompetent organ og har de bakgrunn i faglig holdbare utredninger?
4. Har kommunen gode nok rutiner for kvalitetssikring av rapporteringen av antall psykisk utviklingshemmede?
5. Er vurderinger knyttet til vergemålssaker tilstrekkelig kvalitetssikret?

6. Er tjenesten for funksjonshemmede hensiktsmessig organisert og har den tilfredsstillende tjenestetilbud til brukerne?

En forvaltningsrevisjon er en uhildet gjennomgang av våre rutiner, og et godt verktøy for å kommunestyret i Tolga til å gi svar det Tolga kommune er anklaget for. Selv om en statlig gransking vil gå inn i noe av de samme områdene, så vil vi gjennom en forvaltningsrevisjon få en mer grundig og detaljert informasjon og beskrivelse for hvordan kommune og politikere kan rette opp feil dersom det har skjedd. Det vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for å stake ut en ønsket politikk for denne tjenesten hvor enkeltindividets rettigheter er viktig.

Ordførers innstilling:

Kommunestyret i Tolga ber om at kontrollutvalget gjennomfører en forvaltningsrevisjon for tjenesten for funksjonshemmede med bakgrunn i saksdokumentet ovenfor.

Kontrollutvalget legger frem en plan for arbeidet og kostnader knyttet til det til neste møte.

Kommunestyret behandlet saken i møte 22.10.2018 :

Tilleggsforslag fra gruppelederne v/Bjørnar T Jordet, SV;

Kommunestyret ber i tillegg om at kontrollutvalget belyser hvilke kommunale tjenester som er gitt, og hvilke vurderinger som er gjort, i et livsløpsperspektiv også ut over tjenesten for funksjonshemmede for de berørte i «Tolga-saken».

Avstemning:

Ordførers innstilling; Enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslag fra gruppelederne; Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret 22.10.2018:

Kommunestyret i Tolga ber om at kontrollutvalget gjennomfører en forvaltningsrevisjon for tjenesten for funksjonshemmede med bakgrunn i saksdokumentet ovenfor.

Kommunestyret ber i tillegg om at kontrollutvalget belyser hvilke kommunale tjenester som er gitt, og hvilke vurderinger som er gjort, i et livsløpsperspektiv også ut over tjenesten for funksjonshemmede for de berørte i «Tolga-saken».

Kontrollutvalget legger frem en plan for arbeidet og kostnader knyttet til det til neste møte.